

Kommunstyrelseförvaltningen
Victoria Skynäs
Säkerhetschef

Remissvar på: Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

Förslag till beslut

Salem kommun har inga kommentarer på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Salems kommun erhöll remissen angående snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret från klimat- och näringslivsdepartementet den 20 juni, svar ska inkomma senast den 4 oktober 2024.

Remissen innebär i stort att viss verksamhet som har varit tillståndspliktiga nu endast kommer att vara anmälningspliktiga, detta är en tillfällig ändring och förordningen kommer att gälla 5 år efter dess antagande. Bakgrunden till förslaget är det förändrade omvärldsläget. Regeringens ökande ambitionsnivå om utveckling av det militära försvaret, Rysslands invasion i Ukraina och Sverige inträde i Nato ställer högre krav på försvarsmaktens verksamhet. Enligt utredningen tar idag handläggningen för förändringar i ärenden gällande bland annat skjutfält, flygplatser och hamnar för långt tid för att kunna leva upp till den ambition och efterfrågan som kommer att finnas de närmaste åren.

Kommunen är inte tillsynsmyndighet för dessa verksamheter utan för Salems kommun kan det komma att innebära förändringar inom det geografiska området. Framförallt gällande Vällinge skjutfält. Där förändringar kan ske genom bland annat utökande av tiden för användning av skjutfältet. En utökning av själva skjutfältet kan också ske genom en förenklad process genom det nya förslaget. Kommunen kommer då med största sannolikhet få uttala sig om ev utökande av markanspråk men har kortare tid på sig.

Ärendet

Nedan text är hämtad ur konsekvensutredningen¹ och ger en bra sammanfattning kring problembild, syfte och förslaget.

“Det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har försämrats över en

¹ Promemoria: Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

längre tid. Ett väpnat angrepp mot Sverige kan inte uteslutas. Regeringen har fattat ett inriktningsbeslut för Försvarsmakten som avser planeringsförutsättningar, mål för Försvarsmaktens operativa förmåga, krigsorganisationens utveckling och grundorganisationens utveckling. Beslutet tar utgångspunkt i regeringens proposition Totalförsvaret 2021– 2025. Riksdagsbeslutet innehåller ett övergripande mål för totalförsvaret, nya mål för det militära respektive civila försvaret, inriktningen för Försvarsmaktens krigsorganisation och förändringar i Försvarsmaktens grundorganisation. Av beslutet framgår att det militära försvaret ska utformas och dimensioneras för att kunna möta ett väpnat angrepp mot Sverige. Målet innebär att totalförsvaret ska ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet. Regeringen beslutade vidare den 16 maj 2022 om att Sverige ska ansöka om medlemskap i Nato. Sverige blev Nato-medlem den 7 mars 2024.

Försvarsmakten har i en framställan den 3 juni 2022 beskrivit problem med att växa enligt nämnda inriktningsbeslut. Problemen kan kort beskrivas som att den ökade verksamhet som behövs för att Försvarsmakten ska kunna växa blir omöjlig att nå inom ramen för gällande tillstånd och anmälningar enligt miljöbalken. Det bedöms även bli omöjligt att nå målen genom att söka nya tillstånd och göra nya anmälningar enligt det ordinarie provningssystemet.

Syftet med förslagen i promemorian är att förenkla processen för vissa tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter som bedrivs av Försvarsmakten, Fortifikationsverket och Försvarets materielverk. Detta ska uppnås genom lättnader i det processuella regelverket för verksamheterna. Ändringarna är nödvändiga för att säkra den svenska försvarsförmågan och för att nå de mål riksdagen och regeringen har beslutat om för att kunna försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet. Ändringarna är även nödvändiga för att Sverige ska kunna agera som en pålitlig och trovärdig medlem av Nato.

De ändringar som föreslås avser processuella regler och påverkar inte kravnivåerna i de materiella bedömningarna enligt miljöbalken. Förslaget innehåller tillfälliga bestämmelser som bland annat innebär:

- att tillståndspliktiga ändringar av befintliga flygplatser, anläggningar för lagring och annan hantering av kemiska produkter och skjutfält under vissa förutsättningar ska kunna hanteras genom anmälan,
- att det under vissa förutsättningar ska vara möjligt att göra en anmälan i stället för att ansöka om tillstånd för ett nytt tillståndspliktigt skjutfält och en ny tillståndspliktig anläggning för lagring och annan hantering av kemiska produkter,
- att försvarsinspektören för hälsa och miljö ska handlägga anmälningar avseende flygplatser, anläggningar för lagring och annan hantering av kemiska produkter, skjutfält och hamnar, liksom anmälningspliktiga vattenverksamheter som hör samman med sådana miljöfarliga verksamheter, skyndsamt och inom vissa

tidsramar,

- att försvarsinspektören får begränsa tiden för myndigheters, organisationers och enskildas yttrande om ett ärende är brådskande, och
- att försvarsinspektören under vissa förutsättningar ska kunna bevilja undantag från vissa andra processuella krav, bland annat krav på bedömning av betydande miljöpåverkan och specifik miljöbedömning som följer av MKB-direktivet.

En anmälan ska liksom i dag göras till försvarsinspektören för hälsa och miljö. Myndigheten ska även besluta om ansökan om undantag från vissa processuella bestämmelser. Försvarsinspektörens beslut ska också som i dag överklagas till regeringen.

Det föreslås även en permanent ändring i miljöprövningsförordningen som innebär att tröskeln för tillståndsplikt höjs för Försvarsmaktens, Fortifikationsverkets och Försvarets materielverks anläggningar för lagring och annan hantering av kemiska produkter.”

Då Salems kommun inte är tillsynsmyndighet för dessa typer av ärenden, utan att det för kommunen endast kan komma att innebära förändringar inom det geografiska området, har kommunen inga synpunkter. Inom kommunens geografiska område finns skjutfältet Vällinge, där man kan komma att använda sig av den nya förordningen för att snabbare få till en förändring av skjutfältets användningsområde, exempelvis utökade tider för användning av skjutfältet. En utökning av själva skjutfältet kan också ske genom en förenklad process genom det nya förslaget. Kommunen kommer då med största sannolikhet få uttala sig om ev utökande av markanspråk men har då kortare tid på sig att svara.

Mats Bergström
Kommundirektör

Victoria Skynäs
Säkerhetschef

Bilagor

Promemoria: Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

Delges

Klimat- och näringslivsdepartementet (Dnr: KN2024/01391)

E-post: kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till alexandra.venander@regeringskansliet.se och jonathan.andersson@regeringskansliet.se

Svaret lämnas i ett word-format samt pdf

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

